

DZIENNIK POLSKI

Odkryj Beskid Wyspowy

Uroczę góry, malownicze widoki, nieskażona przyroda, interesująca flora i fauna, sporo szlaków, trasy rowerowe i konne, łatwy dojazd i tanie noclegi – tym wszystkim może pochwalić się Beskid Wyspowy. Na odkrywanie jego tajemnic zapraszają: Dobra, Jodłownik, Kamienica, Limanowa (miasto i gmina), Lubień, Mszana Dolna, Niedźwiedź, Rabka-Zdrój, Raciechowice, Stopnice, Tymbark i Wiśniowa, a także Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK i „Dziennik Polski”!

URZĄD GMINY TYMBARK

RYNEK 49
34-650 TYMBARKWÓJT
LECH NOWAK
TEL. 18-33-25-638
UG.TYMBARK@TYMBARK.PL
WWW.TYMBARK.PL

Królewskim szlakiem

1353 – w tym roku Tymbark, a właściwie Tannenberk, pojawia się na kartach dziejów. Wszystko za sprawą porastających okoliczne „wyspy” jodeł (stąd zapewne Jodłowa Góra) oraz przywileju lokacyjnego, w którym Kazimierz Wielki zezwolił wójtowi Kunadowi założyć miasto nad Łososiną. Miał to uczynić na 100 frankońskich łanach. Król zadbał także o miejscowość Jodłowej Góry, nakazując wyznaczyć miejsce m.in. na rynek, kościół i ulice. – W tym okresie przez Tymbark przechodził szlak handlowy z Nowego Sącza w kierunku Wieliczki i Krakowa – przypomina Lech Nowak, wójt gminy Tymbark. Choć droga była mniej bezpieczna, to kupcy chętnie ją wybierali, bowiem w ten sposób omijali parę komor celnych. W miejscowości szybko więc „wyrósł” solidne zabudowania, w których kupcy mogli przenoćować, bezpiecznie przechować towar, a także coś zjeść i wypić oraz zatroszczyć się o woły i konie. Starostami okolicznych włości byli Marszałkowie, Jordanowie, Lubomirscy, Wyżycy, Czernichowscy... Znaczące wtedy wiele szlacheckie rody. – Świadectwem znaczenia miasteczka był także herb miejski. Jego najważniejszym elementem była kazimierzowska korona królewska nad inicjałami władcy – wspomina wójt Nowak. Zygmunt Stary zezwolił miastu na cotygodniowy targ, a także dwa jarmarki roczne. Wzniesiono też szkołę parafialną i szpital. I dziś na błękitnej tarczy herbowej Tymbarku pyszni się złote „K”. Czy to samo oznacza? „Błękitna barwa tarczy charakterystyczna była dla miast królewskich. Błękit jest również barwą Matki Bożej, nieba i wiary. Złoto symbolizuje Boski majestat, a także króla – jako pomazańca Bożego, objawienie Ducha Świętego oraz szlachetność” – tak twierdzą heraldycy. Jakżeż więc doskonale oddaje przeszłość i obecną rolę miasta. – Tymbark zawsze był w centrum regionu. I jego centrum pozostało – stwierdza krótko wójt. Tymbark kojarzy się również z doskonałymi... sokami owocowymi.

12 SIERPNI – ŁOPIEŃ (961 M.N.P.M.)

Czarnym szlakiem po złoto na Złotopieniu

– Z Łopienia w niedzielę zjeżdżamy do Tymbarku nowym szlakiem – informuje Lech Nowak, wójt gminy Tymbark. – Wkrótce przy oznakowanej na czarno ścieżce stanie też wiata dla turystów – zapewnia.

– To piękny szczyt. Warto poznać jego tajemnice – dodaje wójt. Jakże? – Złote. Nie bez powodu góra zwana jest także Złotopieniem – stwierdza.

O mieszczanach tymbarskich, którzy przekuwali złoto na brzęczącą monetę, wspomina Jan Rostworowski, który na początku XIX stulecia zwiadał okolice Dobrej. Podróżnik przekazał także opowieść o tajemniczym staruszku, który na stokach góry zbierał... kamienie, a w podziemnej sztolni wytapiał z nich złoto. Najwięcej cennych „kamieni” miało być na Ostrysie. Grudki złota miały nawet wyskakiwać spod kopyt krów.

Czy na Łopieniu jest jeszcze złoto? – Są tacy, którzy twierdzą, że jest. Czy ktoś go odnalazł? O tym nic nie wiadomo – stwierdza Czesław Szynalik, inicjator akcji „Odkryj Beskid Wyspowy”. Jest i mniej sensacyjna opowieść. Złoto miało być zapłatą za doskonałej jakości gonty wyrabiane ze ścinanych na Łopieniu drzew.

Choć na stokach złota raczej nie znajdziemy, to i tak jest to gó-

FOT. ARCHIWUM

ra niezwykła. W gęstych lasach żyje m.in. para rysi, która stała się znakiem rozpoznawczym akcji „Odkryj Beskid Wyspowy”. Jego bogactwem są też liczne jaskinie, a także uroczyska i mokradła zwane przez miejscowych „bagnami łopieńskimi” lub „jeziorkami”. Są uroczyska wychodnie skalne, potoki, a nawet niewielkie wodospady.

W „złotym” Ostrysie można jeszcze odkryć wejście do jaskini, która doprowadzi nas aż do Mogielicy. Miejscowi twierdzą, że dawniej młodzi mężczyźni ukrywali się w niej przed poborem do wojska. Chętnie

na schronienie wybierali ją również awanturnicy i zbrojnicy.

Choć „wyspa”, malowniczo wznosząca się ponad dolinami Łososiny i Potoku Słopnickiego, posiada trzy stosunkowo płaskie wierzchołki, to najczęściej wspomina się o Łopieniu Dobrskim i Łopieniu Tymbarskim. – Zachodni szczyt jest najwyższy – przypomina Czesław Szynalik. Na polance Widny Zrąbek, z pięknym widokiem na dolinę górnej Łososiny, mieszkańcy Jurkowa w 2008 r. ustawili krzyż poświęcony Janowi Pawłowi II.

Warto także pamiętać, że na przełęczy zwanej dziś Rydza-

Śmigłego, doszło do zwycięskiej bitwy – 23 i 24 listopada 1914 r. – którą stoczył w tym miejscu I Pułk Legionów dowodzony przez mjr Rydza-Śmigłego z kozakami gen. Drogomirowa.

W niedzielę na Łopień wyruszymy szlakiem zielonym z Dobrej (zbiórka o godz. 9 przy Urzędzie Gminy). Do Tymbarku zjeżdżamy ścieżką oznakowaną na czarno. Nowy szlak, który oznakował Jacek Mucha, spowoduje wszystkie do stacji kolejowej PKP w Tymbarku.

Wyprawa odbędzie się bez względu na pogodę! Udział jest bezpłatny i nie wymaga rejestracji – wystarczy przyjść na miejsce zbiórki. Towarzyszyć nam będą doświadczeni przewodnicy COTG PTTK oraz ratownicy z OSP gmin Dobra i Tymbark! Na szczycie ks. Tadeusz Piwowarski, proboszcz parafii MBNP w Jurkowie odprawi msza św. polową, będą występy zespołów, konkursy m.in. wiedzy o Beskidzie Wyspowym, grill, a także pokaz łucznicstwa sportowego przygotowany przez członków Stowarzyszenia Niezależnych Inicjatyw Społecznych „Błękit” z Gruszowca. W złazie wezmą również udział przedstawiciele miasta Dobra na Słowacji, miasta partnerskiego gminy Dobra.

(DMA)

KOLEJNE WYPRAWY

● 19 SIERPNI – JAWORZ

PISARZOWA (szlak zielony) – Satasz (szlak niebieski) – Jaworz (wieża widokowa) – Satasz (szlak niebieski) – Limanowa-Ski – Miejska Góra – LIMANOWA (Ośrodek Wypoczynkowy)

● 26 SIERPNI – MOGIELICA

PRZEŁĘCZ SŁOPNICKA (szlak zielony) – Mogielica – Polana Stumorgi – Chyszówki – PRZEŁĘCZ RYDZA-ŚMIGŁEGO (szlak zielony)

● 2 WRZEŚNIA – LUBOGOSZCZ

MSZANA DOLNA (zbiórka w Parku Miejskim; szlak zielony) – Lubogoszcz – Baza Lubogoszcz (szlak czarny) – MSZANA DOLNA (szlak czerwony)

● 9 WRZEŚNIA – POTACZKOWA

MSZANA DOLNA (zbiórka w Parku Miejskim; szlak czarny) – Adamczykowa – Potaczkowa (szlak czarny) – Grzebień – RABKA-ZDRÓJ (szlak czarny)

● 16 WRZEŚNIA – SŁOPNICE

II Festiwal Beskidu Wyspowego „Beskidzka Podkowiecka”

Baza turystyczna – gmina Dobra

● Gospodarstwo Turystyki Wiejskiej „Dobra Chata”, Karolina Nowak, 34-642 Dobra nr 635, tel. 600 915 120, dobrachata@dobra.gmail.com, www.dobrachata.eu

● Gospodarstwo Agroturystyczne Rokoszówka, Teresa i Wacław Drożdż, 34-625 Stróża 15, tel. 504 409 532, waclaw.drozd@gmail.com, www.rokoszowka.pl

● Wynajem pokoi, Zbigniew Jakubosz, 34-643 Wilczyce nr 110, tel. 18 33 32 418

● Zajazd, Małgorzata Joniec, 34-642 Dobra nr 397, tel. 604 608 409, joniecmałgorzata@gmail.com

● FGUH Zajazd, Zygmunt Ryś, 34-642 Dobra nr 752, tel. 694 918 023, info@zajazdwdobrej.pl, www.zajazdwdobrej.pl

● Bar, Kawiarnia „Pod Śnieżnicą”, Dorota Miśkowiec, 34-642 Gruszowice nr 13, tel. 18 33 30 350

● Gospodarstwo agroturystyczne „Pod Groniem” i Ośrodek Jazdy Konnej Deresz, Danuta Warszawska-Głąb, 34-643 Chyszówki 155, tel. 607 393 367, podgroniem@op.pl, www.podgroniem.pl

Baza turystyczna – gmina Tymbark

● Tęczowa Zagroda, Władysław Dyduła, 34-650 Tymbark nr 71, tel. 668 177 880, biuro@tzlimanowa.pl, www.tzlimanowa.pl

Więcej: www.odkryjbeskidwyspowy.pl

FOT. UG TYMBARK

Tymbark lokowany był na 100 frankońskich łanach

Szlakiem papieskim

Okazały ratusz i małomiasteczkowa zabudowa, klasycystyczny kościół Narodzenia Najświętszej Marii Panny i XIX-wieczna kaplica grobowa Myszkowskich, Nowy Dwór i pozostałości Starego Dworu – wszystkie świadczą o roli jaką Tymbark odgrywał w historii tych ziem. – Dziś jest też doskonałą bazą wypadową na Łopień, Pałac, czy Zęzów, a także w nie-

co dalsze okolice – podkreśla Lech Nowak, wójt gminy Tymbark. – Mamy doskonale oznakowane ścieżki rowerowe i piesze, coraz większą ofertę miejsc noclegowych, a gościnność mieszkańców chwałą sobie wszyscy turyści – zapewnia. Przez tereny gminy wytyczono Szlak Papieski. – To na pamiętkę wędrówki na nartach w 1954 r. jeszcze wtedy ks. Karola Wojtyły z Tymbarku przez Łopień, Mogielicę, Kudłoń do Koniny – przypomina wójt nie tak odległą przecież historię.

URZĄD GMINY DOBRA

DOBRA 233
34-642 DOBRAWÓJT
BENEDYKT WĘGRZYN
TEL. 18-33-30-020
SEKRETARIAT@GMINADOBRA.PL
WWW.GMINADOBRA.PL

W Dobrej z pasją

Letnie Koncerty Kameralne w kościele św. św. Szymona i Judy Tadeusza Apostołów, Plenerowe Kino Letnie w Parku im. Małachowskich, dożynki oraz niedzielne wyprawy w Beskid Wyspowy – Dobra umiejętnie łączy interesujące imprezy kulturalne z prezentacją swoich atrakcji, folkloru i tradycji z turystyką. Tu każdy znajdzie coś dla siebie. Choćby dzisiejszy koncert „De Pasion” (11 sierpnia, godz. 19). To rzadka okazja do wysłuchania wspianego zespołu w uroczej drewnianej świątyni z 1678 r. Przy okazji, oczywiście już po koncercie, melomani będą mogli zerknąć także na piękną, XVIII-wieczną polichromię, rokokowy ołtarz główny, barokową chrzcielnicę, obraz i rzeźby, a także łożę kolatorską nad zakrystią. Kolejna szansa na wyprawę w świat muzyki i pięknych kościelnych wnętrz nadarzy się 25 sierpnia. Wtedy to bowiem – także o godz. 19 – wystąpi zespół Harmonia Devotia. „Silent Hill” (17 sierpnia), „Nieznajomi” (24 sierpnia) i „Generał Nil” (31 sierpnia) – filmy te, wyświetlane w piątkowe wieczory w ramach Plenerowego Kina Letniego, to z kolei okazja do odwiedzenia Parku Małachowskich, i przypomnienia o niegdysiejszych gospodarzach Dobrej. Anna Konstancja Małachowska, babka Stanisława Małachowskiego, marszałka Sejmu Czteroletniego, dobrski klucz nabyła w XVII wieku. – Choć Dobra miała wielu właścicieli, m.in. Lubomirskich, Pieniążków, Wrzosowskich, to Małachowscy byli tymi, którzy wyjątkowo dobrze zapisałi się w jej historii – podkreśla Benedykt Węgrzyn, wójt gminy Dobra. – Stanisław w 1788 r. wybudował szkołę ludową, a cztery lata później rozparcelował prawie cały majątek między okolicznych mieszkańców – dodaje wójt Węgrzyn. W 1792 r. oczynszował chłopów. Rozdał blisko 260 morgów ziemi, a zrezygnował z 15 tysięcy dni pańszczyzny sprzężonej i 3700 dni pieszej. Dobra nie zapomina także o korzeniach – tradycyjne dożynki odbędą się 19 sierpnia. Historia, muzyka, sztuka i tradycja harmonijnie łączą się tu w jedną całość. Ale Dobra ma także jeszcze parę innych atutów. – To przyroda i piękne góry – dodaje wójt Węgrzyn, zachęcając turystów do odwiedzin.